

Metodický pokyn č. 3/2017
odboru archivní správy MV
k vedení evidence původců pomocí programu PEvA
ver. 02 (2018)

Čj. MV- 87784-1/AS-2017

Obsah

1.	Evidence původců	4
2.	Obecná pravidla zápisu původců	4
3.	Postup při zápisu původců do evidence původců v programu PEvA	5
3.1.	Třída: Korporace	5
3.1.1.	IČO	5
3.1.2.	Podtřída	6
3.1.3.	Preferované jméno	8
3.1.3.1.	Preferované jméno – hlavní část	9
3.1.3.2.	Preferované jméno – vedlejší část	12
3.1.3.3.	Preferované jméno – doplněk	13
3.1.4.	Variantní jméno	13
3.1.5.	Datum vzniku/Rok vzniku	13
3.1.6.	Datum zániku/Rok zániku	14
3.1.7.	Datace působnosti	14
3.1.8.	Sídlo	14
3.1.9.	Další sídlo	14
3.1.10.	Stručná charakteristika	15
3.1.11.	Adresa	15
3.1.12.	Poznámka	15
3.2.	Třída: Dočasná korporace	15
3.2.1.	Preferované jméno – hlavní část	15
3.2.2.	Preferované jméno – obecný doplněk	15
3.2.3.	Variantní jméno	16
3.2.4.	Datum/rok začátku	16
3.2.5.	Datum/rok ukončení	16
3.2.6.	Datace působnosti	16
3.2.7.	Místo konání	16
3.2.8.	Jiné místo konání	16
3.2.9.	Stručná charakteristika	17
3.2.10.	Adresa	17
3.2.11.	Poznámka	17
3.3.	Třída: Fyzická osoba	17
3.3.1.	Preferované jméno – hlavní část (příjmení)	17
3.3.2.	Preferované jméno – vedlejší část (jméno)	18
3.3.3.	Preferované jméno – titul před jménem	18
3.3.4.	Preferované jméno – titul za jménem	19
3.3.5.	Preferované jméno – doplněk	19
3.3.6.	Variantní jméno	19
3.3.7.	Datum/rok narození:	20
3.3.8.	Datum/rok úmrtí:	20
3.3.9.	Datace působnosti:	20
3.3.10.	Místo narození	20
3.3.11.	Místo úmrtí	20
3.3.12.	Stručná charakteristika:	21
3.3.13.	Adresa:	21
3.3.14.	Poznámka:	21
3.4.	Třída: Rod/větev rodu	22
3.4.1.	Podtřída	22
3.4.2.	Preferované jméno – hlavní část	22

3.4.3.	Preferované jméno – vedlejší část.....	22
3.4.4.	Preferované jméno – doplněk.....	22
3.4.5.	Variantní jméno	22
3.4.6.	Datování počátku rodu/větve rodu – upřesnění typu zápisu	23
3.4.7.	Datování počátku rodu/větve rodu	23
3.4.8.	Datování zániku rodu/větve rodu – upřesnění typu zápisu	23
3.4.9.	Datování zániku rodu/větve rodu	23
3.4.10.	Datace působnosti:	23
3.4.11.	Stručná charakteristika	23
3.4.12.	Adresa	23
3.4.13.	Poznámka	24
4.	Autoři	24
5.	Účinnost	Error! Bookmark not defined.

Evidence původců

Evidence původců v programu PEvA vznikla v důsledku nové archivní metodiky ve vedení evidence původců (Základní pravidla pro zpracování archiválií, Praha 2015, kapitola 6, s. 81-87), která našla svůj odraz v § 12b vyhlášky č. 645/2004 Sb., ve znění vyhlášek č. 192/2009 Sb. a č. 213/2012 Sb. Struktura záznamu popsána v 6. kapitole Základních pravidel pro zpracování archiválií je českou modifikací mezinárodního standardu ISAAR (CPF) Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů vytvořeného Mezinárodní archivní radou.

Cílem je vytvoření samostatné evidence původců resp. archivních autoritních záznamů původců. To umožní dokonalejší popis původce jako entity při zachování popisu původce v archivní pomůcce. Relativní samostatnost popisu původce však umožňuje lépe a pružněji vyznačovat vazby mezi jednotlivými entitami archivního popisu. Archivní autoritní záznam původce je možno vázat na více než jeden archivní soubor, dílčí listy, ale i na jednotlivé jednotky popisu. Lze jej rovněž použít k tvorbě přístupových bodů a rejstříků, k dokumentování vztahů mezi různými původci dokumentů, vztahů mezi nimi a dokumenty či jinými zdroji jimi vytvořenými nebo vytvořenými o nich.

Do praxe byl uveden zápis původců Doplněním metodického návodu č. 1/2012 Odboru archivní správy a spisové služby MV k vedení evidence Národního archivního dědictví, které je přílohou Instalační a změnové příručky k verzi programu PEvA 1 (09) z roku 2015. Nový metodický pokyn č. 3/2017 toto Doplnění metodického návodu kompletně nahrazuje.¹

Cílem tohoto metodického pokynu je pomoci archivářům s tvorbou jednotlivých záznamů původců a s jejich postupným sjednocením. Proto jsou hlavní částí pokynu přílohy obsahující vzorové zápisy většiny relevantních původců. Snahou tvůrců pokynu bylo vybrat takové původce, kteří se v celostátním měřítku opakují častěji, nebo na nichž se dá demonstrovat hierarchický popis. Pro snazší orientaci bylo zvoleno třídění původců podle skupin tematické evidence.

1. Obecná pravidla zápisu původců

1. Pokud se k jednomu archivnímu souboru vztahuje více původců, tvoří se pro každého z nich samostatný záznam. Jedná se např. o případy, kdy se dokumenty předchůdce nacházejí v dokumentech nástupce (pravá priora). Obdobným příkladem je např. archivní fond archiv města složený z několika původců (úřad městské správy před vznikem regulovaného magistrátu, regulovaný magistrát, městský úřad po roce 1850). Jako další příklad mohou sloužit archivní fondy místních národních výborů (místní správní komise, místní národní výbor).

2. Jako samostatný původce může vystupovat i organizačně vymežitelná část korporace, např. místní organizace strany či spolku, územní pracoviště ústředního orgánu aj.²

3. V případě archivní sbírky je původcem entita, z jejíž činnosti nebo pro jejíž potřebu sbírka vznikla (popisovaný původce tedy nemusí primárně být původcem archiválií ve sbírce uložených, ale je původcem sbírky jako takové).

---

1 S ohledem na to, že text metodického pokynu již není možné zpracovat do stávajícího, nelze v případě původců spoléhat na kontextovou nápovědu („help“) programu PEvA.

2 POZOR! V minulosti byly samostatně evidovány některé části korporací, které za samostatné původce považovat nelze, např. trestní nalézací komise, občanské výbory, obvodní rady, soudy mládeže apod.

- a) Pokud sbírka vznikla mimo archiv, evidujeme jako jejího původce původního sběratele (Sbírka Rybičkova opisů městských privilegií; Sbírka Pohlova k dějinám železářství, Zbiroh; Sbírka genealogická Deymů ze Stříteže; Sbírka genealogicko-heraldická Wunschwitzova; Nostická sbírka grafiky; Bočkova sbírka; Sbírka G – Eichlerova topografická sbírka aj.) či korporaci, která sbírku vytvořila (Sbírka Ústředního zemědělsko-lesnického archivu, Praha; Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv, Praha; Sbírka výstřižků B'nai B'rith; ČKD – Sbírka fotografií a filmů; Škoda Plzeň, fotografická dokumentace; Sbírka soudobé dokumentace – SETUZA Ústí nad Labem; Archiv pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce Brno; Sbírka technické dokumentace Tatra, kombinát Kopřivnice a mnohé další).
- b) Pokud sbírka vznikla vlastní činností archivu (sbírky soudobé dokumentace, typářů, map a plánů, plakátů, patentů aj.), pak evidujeme jako původce archiv.
- c) Výjimkou jsou sbírky uměle vytvořené archivem z archiválií, jejichž archivní fondy existují, ale z nějakého důvodu je část archiválií oddělena a zařazena do sbírky (Sbírky matrik, Sbírky druhopisů matrik, Sbírky listin k matrikám, Sbírky pozemkových knih). V takovém případě jako původce označíme entity, z jejichž registratur byly archiválie vyjmuty (např. v případě Sbírky matrik farní úřady, okresní úřady, standesamty apod.).

2. Postup při zápisu původců do evidence původců v programu PEvA

Před vyplněním záznamu původce (nebo opravou stávajícího) je třeba si ověřit, zda již k danému původci existuje záznam v datech projektu Interpi (Interoperabilita v paměťových institucích).³ Pokud tomu tak je, převezme se do záznamu původce především ID Interpi, což je jedinečný identifikátor původce v rámci projektu Interpi. Pokud se z Interpi přebírají i další data, je následně třeba zkontrolovat jak jejich obsah, tak načtení do odpovídajících polí.

Původci se v programu PEvA člení na korporace, fyzické osoby a rod/větev rodu. Třída dočasná korporace je v systému PEvA řešena jako jedna z variant třídy korporace.

3.1. Třída: Korporace

Korporací se rozumí skupina osob vystupujících pod stejným jménem a sdružených k dosažení shodného účelu, která vystupuje nebo může vystupovat jako samostatná entita. Může se jednat např. o spolek, organizaci – právnickou osobu, volné sdružení fyzických osob, skupinu organizací.

U třídy korporace zaznamenáváme:

3.1.1. IČO

---

3 K vyhledávání lze použít rozhraní projektu <https://search.interpi.cz/> nebo nástroje programu PEvA. Podrobněji viz Příručka k programu PEvA verze 1 (09.010 a vyšší). PEvA a Interpi, Praha 2016.

Uvádí se unikátní identifikační číslo právnické osoby, podnikající fyzické osoby nebo organizační složky státu přidělené českým statistickým úřadem. Před 1. lednem 1990 se uvádí identifikační čísla organizací. Tento údaj je povinný v případě, že původci bylo identifikační číslo přiděleno.

3.1.2. Podtřída

Z předdefinovaného číselníku se vybírá příslušná podtřída podle klasifikace INTERPI.

1. administrativně vymezená území s vlastní správou

Do podtřídy 1 se zapisují pouze původci archivních fondů archiv města, resp. archiv obce a velkostatek. V případě archivních fondů archiv města se jedná o orgány města před regulací magistrátu a u archivů obcí o orgány obce před rokem 1850. V případě archivních fondů velkostatků se jiná podtřída pro původce nepoužívá.

Příklad:

Znojmo (obec)

2. orgány, organizační složky a příspěvkové organizace veřejné správy (např. vláda, Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, Senát, prezident, ministerstva, ústřední úřady, krajské úřady, okresní úřady, obecní úřady, soudy, pověřené úřední fyzické osoby korporativního charakteru – vikáři nebo okresní dohlédací hejtmani, státní fond atd.)

Příklad:

Česko. Úřad vlády
Obecní úřad Bítovany (1904-1945)
Obecní úřad Bítovany (1990-)
Gemeindeamt Gibacht

3. sdružení organizací (sdružení organizací, mezinárodní, mezivládní, vládní organizace, pakty, mezinárodní smlouvy, mikroregiony/svazky obcí atp.)

Příklad:

Union internationale des transports publics
Varšavská smlouva
Mikroregion Pardubicko

4. vojenské a bezpečnostní jednotky (včetně teroristických a partyzánských skupin)

Příklad:

Bitevní letecký pluk
Bořek (partyzánská skupina)

5. organizace založené za účelem podnikání (podniky, firmy, výrobní a zemědělská družstva, statky, fyzické osoby mající charakter korporace – živnostníci atd.)

Příklad:

Madeta a.s.

Místní dráha Otrokovice – Zlín – Vizovice, a.s.

Jednotné zemědělské družstvo Babice

Dr. K. Skorkovský, civ. inž. stavební a stavitel akc. spol., Praha-Vinohrady (firma)

Jindřich Křížan, zednický mistr ve Zdounkách (firma)

Vlk Václav Ing., Praha (firma)

6. politické organizace (strany, hnutí)

Příklad:

Strana zelených

Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu. Místní organizace Hradec Králové

7. náboženské organizace a instituce (církve a náboženské společnosti, církevní úřady náboženská sdružení a spolky, historické právnické osoby – podle kanonického práva)

Příklad:

Arcibiskupství pražské

Farní úřad Úpice (římskokatolický)

Církev československá husitská. Náboženská obec Holohlavy

8. kulturní, výchovné, výzkumné a zdravotnické organizace a instituce (organizace a instituce pro výchovu, vzdělávání, vědu, kulturu, zoologické zahrady, botanické zahrady a arboreta, nemocnice, sociální ústavy)

Příklad:

Národní divadlo

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.

Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta

Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Ústřední knihovna

Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Katedra české literatury

Základní škola Dolní Lhota

9. nadace a nadační fondy

Příklad:

Nadační fond Českého rozhlasu

Jubilejní nadace učitelstva Nový Bydžov

10. profesní a zájmové organizace (cechy, profesní komory, odborové organizace)

Příklad:

Odborový svaz kovodělníků. Místní skupina Chlumec nad Cidlinou

11. spolky, společenské organizace

Příklad:

*Svaz knihovníků a informačních pracovníků
Sokol. Tělocvičná jednota Slaný (1865-1957)
Sokol. Tělocvičná jednota Slaný (1990-)
Výbor pro postavení památníku padlým Nový Hradec Králové*

12. dočasná korporace (událost)

Dočasnou korporací rozumíme událost, které se účastní skupina osob vystupujících pod jedním názvem, ovšem doba trvání akce je předem časově omezena (akce, konference, sjezd apod.)

Příklad:

*INCHEBA Expo
9. sjezd Komunistické strany Československa*

V případě, že je vybrána podtřída dočasná korporace, dojde k modifikaci zaznamenávaných údajů (viz dále).

3.1.3. Preferované jméno

Uvádí se preferovaná forma názvu původce. Preferovaná forma jména je tvar vlastního názvu nebo názvu užívaného jako vlastního doplněného o nezbytné údaje.

Uvádí se:

- a) jméno, pod nímž je entita nejvíce známá, nebo
- b) jméno prokazatelně preferované entitou, nebo
- c) úřední podoba jména, nebo
- d) jméno po dobu existence entity nejdéle používané.

Při rozhodování se postupuje v uvedeném pořadí, tj. volí se první platná varianta. Například pro řeholní řády a kongregace použijeme obecně vžitě názvy (Boromejky, Jezuité), nikoliv úřední označení (Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského, Tovaryšstvo Ježíšovo). Pokud není možné ani jednu z variant ověřit, uvádí se jméno nacházející se ve zpracovávaném zdroji informací.

Preferované jméno se zapisuje v plné (rozepsané) formě. Zkratku jména lze uvést jako variantní jméno. V preferovaném jménu lze zkratku použít pouze v těchto případech:

- a) pokud se označuje korporativnost (a. s., s. p., s. r. o., z. s.),

- b) pokud je zkratka součástí úřední podoby jména a toto jméno bylo vybráno jako preferovaný název (SPT Telecom).

Použití cizojazyčné formy názvu původce jako preferovaného jména se řídí následujícími pravidly:

- a) Cizojazyčný název se **povinně** uvádí v případě, pokud neexistuje paralelně používaná či obecně vžitá česká varianta, nebo v případě, že původce sám jiné označení nepoužíval (např. spolky, družstva, peněžní ústavy). Pokud je možný kvalifikovaný překlad, uvede se ve variantním jménu.
- b) V případě souběžně užívaných cizojazyčných a českých názvů korporací v jazykově smíšených oblastech se použije cizojazyčný název u korporací zaniklých před rokem 1918, pokud byl prokazatelně dobově preferován (např. Bezirksamt Reichenberg). Český název se uvede jako variantní jméno.
- c) V případě státních institucí, které fungovaly i po roce 1918, musí být uveden jako preferované jméno vždy český název. Cizojazyčný název se uvede ve variantním jménu.
- d) V případě nestátních korporací (např. samospráva, školství) v jazykově smíšených oblastech, které existovaly i po roce 1918, je použití cizojazyčného názvu jako preferovaného jména **fakultativní**. Český název se musí v takovém případě uvést jako variantní jméno (v případě preference českého názvu se jako variantní jméno naopak povinně uvede cizojazyčný).
- e) V případě německých institucí a organizací v období 1938-1945 se použije cizojazyčný název **povinně** (např. Amtsgericht Trautenau). Pokud byla užívána česká varianta nebo je možný kvalifikovaný překlad, uvede se ve variantním jménu (Úřední soud Trutnov).
- f) V případě českých úřadů v období protektorátu je použití cizojazyčného názvu původce fakultativní.

Pokud je součástí názvu původce označení místa jeho působení, zapisuje se ve tvaru používaném ve zdroji, z něhož je preferovaný název převzat (Liberec, v Liberci, pro Liberec a okolí, Reichenberg, in Reichenberg apod.)

Preferované jméno se zapisuje do údajů:

3.1.3.1. Preferované jméno – hlavní část

Hlavní část preferované formy jména korporace je obvykle první část názvu včetně označení korporativnosti – tj. název korporace.

Příklad preferované formy jména korporace včetně označení korporativnosti:

preferované jméno, hlavní část: *SPT Telecom, s. p.*

preferované jméno, hlavní část: *SPT Telecom, a. s.*

V případě, že je zpracovávána část korporace, uvádí se jako hlavní část preferované formy jména název části korporace, pokud je název smysluplný.

Příklad označení korporací názvem části (pozn.: součást Státního oblastního archivu v Zámrsku):

preferované jméno, hlavní část: *Státní okresní archiv Chrudim*

Příklad označení korporací názvem části (pozn.: součást Národního divadla, v minulosti samostatná korporace):

preferované jméno, hlavní část: *Laterna magika*

Pokud je označení korporace složeno z hlavní a vedlejší části, pro hlavní část se použije:

- a) název (nadřazené) korporace,
- b) jurisdikce.

1) Případy, kdy se uvádí jako hlavní část název celé korporace.

Příklad označení korporací názvem celé korporace a názvem části:

preferované jméno, hlavní část (nadřazená korporace): *České cementárny a vápenice, a. s. Praha*

preferované jméno, vedlejší část: *Závod 03 Vápenný Podol*

Příklad označení korporací názvem celé korporace a názvem části:

preferované jméno, hlavní část (nadřazená korporace): *Národní divadlo*

preferované jméno, vedlejší část: *Balet*

2) Jestliže se jedná o korporaci státní správy nebo justice působící na celém území státu nebo země, uvádí se tato působnost (jurisdikce) jako hlavní část označení. Jurisdikce se neuvádí v případě, že je patrná z vlastního označení korporace.

Příklady označení korporací jurisdikcí:

preferované jméno, hlavní část (jurisdikce): *Rakousko (1867-1918)*

preferované jméno, vedlejší část: *K. k. Eisenbahnministerium*

preferované jméno, hlavní část (jurisdikce): *Československo*

preferované jméno, vedlejší část: *Úřad předsednictva vlády*

preferované jméno, hlavní část (jurisdikce): *Česko*

preferované jméno, vedlejší část: *Úřad vlády*

Příklady jurisdikce:

Hlavní část jména	Poznámky
České knížectví	Používá se pro České knížectví v období 9. stol – 1198. Historický státní útvar na území Česka od 9. století do roku 1198, s výjimkou let 1085–1092, kdy měl královský titul Vratislav II. a 1152–1172, kdy byl králem Vladislav II.
České království	Používá se u korporací zapsaných pod správním celkem s působností pro České království v letech 1198 – 1918. Historický státní útvar na území Česka od 12. století do roku 1918. Nezaměňovat s názvem země Koruny české, což bylo soustátí všech historických českých zemí.
Moravské markrabství	Používá se ve vstupním prvku korporací zapsaných pod správním celkem s působností pro Moravské markrabství. Historický státní útvar na území Moravy v letech 1182–1918.
Opavské knížectví	Historický útvar na moravsko-slezském pomezí v okolí dnešních měst Opavy, Bruntálu, Krnova, Hlučína a polských Hlubčic.
země Koruny české	Používá se u korporací s působností pro země Koruny české. Historický státní útvar, který byl tvořen svazkem zemí pod svrchovaností českého krále. Jádro tvořily české země, tj. České království, Moravské markrabství, Opavské knížectví a jednotlivá slezská knížectví a Lužice, která byla součástí útvaru po většinu doby jeho existence.
Československo	Používá se u korporací s působností pro Československo v letech 1918-1992. V období existence Protektorátu Čechy a Morava výhradně pro korporace Československé vlády v Londýně.
Protektorát Čechy a Morava	Používá se u korporací s působností na území Protektorátu Čechy a Morava v letech 1939-1945. Historický státní útvar, forma okupačního režimu vytvořeného nacistickým Německem v období 1939-1945.
Česko (Československo)	Používá se u korporací s působností pro Českou (socialistickou) republiku v letech 1969-1992.
Slovensko (Československo)	Používá se u korporací s působností pro Slovensko v letech 1969-1992.
Česko	Používá se u korporací s působností pro Českou republiku od 1. ledna 1993.
Rakousko (1526-1804)	Používá se pouze u korporací s působností pro území Rakouska v letech 1526-1804. Označuje historický státní útvar, jemuž vládla rakouská větev habsburské dynastie a jejich následnická habsbursko-lotrinská dynastie v letech 1526-1804; známé také pod neoficiálními názvy Habsburská monarchie, popř. Rakouská monarchie.
Rakousko (1804-1867)	Používá se pouze pro korporace s působností pro Rakousko v letech 1804-1867. Znamé také pod poloúředním názvem Rakouské císařství užívaným v období od 11. srpna 1804 do 21. prosince 1867 pro souhrn dědičných zemí pod vládou rodu habsbursko-lotrinského (do porážky uherské revoluce v letech 1848/9 zahrnovalo pouze území původně náležející ke Svaté říši římské, po tomto datu pak i Uherské království). Zahrnuje království: České, Uherské, Dalmatské, Haličské (Haličsko-vladimírské s velkovévodstvím Krakovským, vévodstvím Osvětimským a Zátorským), Chorvatsko-slavonské, Lombardsko-benátské, Ilyrské; arcivévodství Rakouské; vévodství: Solnohradské, Horní a Dolní Slezsko, Štýrské, Bukovina; velkoknížectví Sedmihradské; markrabství Moravské a Okněžněné hrabství Tyrolské.
Rakousko (1867-1918)	Používá se pouze pro korporace s působností pro území Rakouska v letech 1867-1918. Znamé také pod neoficiálním názvem "Předlitavsko"; do roku 1915 oficiálně označované jako spojení "Království a země na říšské radě zastoupené", od roku 1915 oficiálně označované jako Rakousko. Zahrnuje: království České, Dalmatské, Haličsko-vladimírské (Halič); arcivévodství:

	Rakousy pod Enží (Dolní Rakousy), Rakousy nad Enží (Horní Rakousy); vévodství Bukovinské, Korutanské, Kraňské, Salzburské, Slezské, Štýrské; markrabství Moravské, Okněžněné hrabství Tyrolské; Rakouské Přímoří (Město a území Terst, Okněžněné hrabství Gorice a Gradiška, Markrabství Istrie) a Vorarlbersko.
Rakousko-Uhersko	Používá se pro korporace zapsané pod správním celkem s působností pro území Rakouska-Uherska v letech 1867-1918 a jako předmětové heslo pro děje a události odehrávající se na území celého státního útvaru v uvedeném období. Státní útvar existující od 8. června 1867 do 31. října 1918, který vznikl přeměnou Rakouského císařství (Habsburské monarchie) na základě tzv. Rakousko-uherského vyrovnání v únoru 1867; reálná unie dvou státních celků Rakouska (1867-1918) a Uherska (známého také pod názvy Zalitavsko nebo Uherské království a dalších zemí s ním spojených personální unií v tzv. Země Koruny svatoštěpánské) a Bosny a Hercegoviny.
Uhersko (1867-1918)	Používá se pouze pro korporace zapsané pod správním celkem s působností pro území Uherska v letech 1867-1918 známé také pod neoficiálním názvem "Zalitavsko", "Uherské království" nebo "Země Svatoštěpánské koruny". Zahnuje: království uherské, chorvatsko-slavonské a Rijeku.

3.1.3.2. Preferované jméno – vedlejší část

Využívá se pro název podřízené korporace nebo části korporace, v případě, že název podřízené korporace nebo části není samostatně smysluplný. V případě, že hlavní část je tvořena jurisdikcí, uvede se ve vedlejší části název korporace.

Vedlejší název se píše vždy s velkým počátečním písmenem. V případě nutnosti strukturování vnitřních organizačních jednotek se postupuje hierarchicky od vyšší organizační jednotky k nižší a organizační jednotky se v tomto případě oddělují tečkou.

Příklad využití vedlejší části označení korporace

preferované jméno, hlavní část (nadřazená korporace): *České cementárny a vápenice, a. s. Praha*

preferované jméno, vedlejší část: *Závod 03 Vápenný Podol*

Příklad využití vedlejší části označení korporace

preferované jméno, hlavní část (nadřazená korporace): *Agrodat*

preferované jméno, vedlejší část: *Odštěpný závod Starý Plzenec*

Příklad využití vedlejší části označení korporace

preferované jméno, hlavní část (nadřazená korporace): *Ústřední matice školská*

preferované jméno, vedlejší část: *Místní odbor Plzeň*

Příklad využití vedlejší části označení korporace

preferované jméno, hlavní část: *Česko*

preferované jméno, vedlejší část: *Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Územní pracoviště Hradec Králové. Odbor Odloučené pracoviště Pardubice*

3.1.3.3. Preferované jméno – doplněk

Obecný doplněk se zapisuje, pokud není z názvu jasné, že jde o korporaci (např. název má tvar jména fyzické osoby), a dále v případě administrativně vymezených území, o kterých nemusí být jasné, o jaké území jde (např. obce, panství). Doplněk se píše s malým počátečním písmenem.

Chronologický doplněk se uvádí vždy, když existovalo více původců totožného jména (např. okresní soudy, okresní úřady apod.).

Geografický doplněk se neuvádí.

Příklad označení s využitím doplňku

preferované jméno, hlavní část: *Vlk Václav Ing., Praha*

preferované jméno, doplněk: *firma*

preferované jméno, hlavní část: *Okresní soud Humpolec*

preferované jméno, doplněk: *1850-1855*

3.1.4. Variantní jméno

Tvoří se obdobně jako preferované jméno. Uvádí se další zjištěné nebo pravděpodobné jméno původce, především další jazyková varianta, zkratka, akronym apod. Jednotlivá variantní jména se oddělují středníky.

Příklad:

preferované jméno, hlavní část: *Voršilky*

variantní jméno, hlavní část: *Řád svaté Voršily; Ordo s. Ursulae; OSU*

Pokud je preferované jméno původce složeno ze dvou částí (hlavní a vedlejší) a existuje variantní podoba jen u jedné části jména, uvede se ve variantním jméně vždy i druhá (nezměněná) část preferovaného jména.

Příklad:

preferované jméno, hlavní část: *Sokol*

preferované jméno, vedlejší část: *Tělocvičná jednota Slaný*

variantní jméno, hlavní část: *Československá obec sokolská*

variantní jméno, vedlejší část: *Tělocvičná jednota Slaný*

Zkratky se zapisují do hlavní části variantního jména ve tvaru používaném původcem.

Příklad:

preferované jméno, hlavní část: *Národní fronta*

preferované jméno, vedlejší část: *Městský výbor Hradec Králové*

variantní jméno, hlavní část: *MV NF Hradec Králové*

3.1.5. Datum vzniku/Rok vzniku

Uvádí se datum, případně rok vzniku korporace.

3.1.6. Datum zániku/Rok zániku

Uvádí se datum, případně rok zániku korporace.

3.1.7. Datace působnosti

Uvádí se zpravidla z pramenů odvozené časové rozmezí (případně jeho kvalifikovaný odhad) působnosti korporace. Pokud je známo datum/rok vzniku a datum/rok zániku korporace, pole se nevyplňuje. Pokud není známo datum/rok vzniku, lze vyplnit pouze dolní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo datum/rok zániku, lze vyplnit pouze horní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo ani datum/rok vzniku, ani datum/rok zániku korporace, vyplní se oba dva údaje v dataci působnosti. Odhad datace se vyznačuje pomocí hranaté závorky.

3.1.8. Sídlo

Zapíše se sídlo korporace.

V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku. Sídlo v číselníku je nezbytné editovat. Zapisuje se název lokality (zpravidla obec) a geografický doplněk:

- současný název lokality (pokud je lokalita částí obce, je nutné zapsat rovněž současný název obce, pod kterou daná lokalita náleží), v případě zaniklých lokalit se používá jejich poslední úřední název,
- současný název okresu (pokud lokalita není sídlem okresu),
- krátký název státu.

U sídel v zahraničí se používá analogická struktura. Názvy geografických objektů se uvádí v prvním pádu a v aktuálně platném úředním znění. U sídel v zahraničí se uvádí česká varianta, pokud existuje a je všeobecně známá (např. Vídeň, Mnichov, Vratislav). V opačném případě se používá aktuálně platné cizojazyčné úřední znění dané země.

Příklad:

Vlkov (Spálené Poříčí, Plzeň-jih, Česko)

3.1.9. Další sídlo

V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku obdobně jako v předchozím případě. Tato situace může nastat v případě stěhování původce či v případě, že původce z různých důvodů sídlil jinde, nežli měl uvedeno v názvu.

Příklad:

Po požáru obce sídlil MNV Nová Ves v Dianě, která byla osadou Nové Vsi:

preferované jméno, hlavní část: *Místní národní výbor Nová Ves*

sídlo: *Nová Ves (Třemešné, Tachov, Česko)*

další sídlo: *Diana (Rozvadov, Tachov, Česko)*

Příklad:

Krajský úřad Hradec Králové sídlil v souvislosti s výstavbou pevnosti v Hradci Králové v letech 1779-1792 v Hoříněvsi:

preferované jméno, hlavní část: *Krajský úřad Hradec Králové*

sídlo: *Hradec Králové (Česko)*

další sídlo: *Hoříněves (Hradec Králové, Česko)*

3.1.10. Stručná charakteristika

Uvádí se popis korporace v jedné větě. Tato rubrika slouží ke stručnému představení původce, aby bylo zřejmé, čím se zabýval. V žádném případě jí nelze zaměňovat s tematickým popisem, či správními dějinami původce. Vzorové příklady charakteristik viz přílohy k metodickému pokynu. Stručná charakteristika začíná malým písmenem a na konci se neuvádí tečka.

3.1.11. Adresa

Adresa sídla původce. Vyplňuje se často u zaniklých původců, např. u škol ve větších městech apod. U existujících korporací lze dohledat na webovém portálu "ARES – ekonomické subjekty", popř. ve veřejném rejstříku provozovaném ministerstvem spravedlnosti. Pokud adresu nelze zjistit, tento údaj se neuvádí.

3.1.12. Poznámka

Zapisují se jakékoli další údaje vztahující se k původci archiválií předmětného archivního souboru.

3.2. Třída: Dočasná korporace

Dočasnou korporací rozumíme událost, které se účastní skupina osob vystupujících pod jedním názvem, ovšem doba trvání akce je předem časově omezena (akce, konference, sjezd apod.).

Příklad:

INCHEBA Expo

9. sjezd Komunistické strany Československa

3.2.1. Preferované jméno – hlavní část

Hlavní část preferovaného jména tvoří samotný název události. Chronologické údaje (rok konání události) nebo geografické údaje se zapisují do příslušných polí.

Příklad:

9. sjezd Komunistické strany Československa

3.2.2. Preferované jméno – obecný doplněk

Obsahuje upřesnění události, především pokud označení události není jednoznačné a připomíná označení osoby, korporace nebo jiné události.

Příklad:

hlavní část: *INCHEBA Expo*

doplněk: *výstava*

3.2.3. Variantní jméno

Tvoří se obdobně jako preferované jméno. Uvádí se další zjištěné nebo pravděpodobné jméno dočasné korporace, zpravidla cizojazyčné.

3.2.4. Datum/rok začátku

Uvádí se datum, případně rok vzniku dočasné korporace – začátku události.

3.2.5. Datum/rok ukončení

Uvádí se datum, případně rok ukončení dočasné korporace – konce události.

3.2.6. Datace působnosti

Uvádí se zpravidla z pramenů odvozené časové rozmezí (případně jeho kvalifikovaný odhad) působnosti dočasné korporace. Pokud je známo datum/rok začátku a datum/rok ukončení dočasné korporace, pole se nevyplňuje. Pokud není známo datum/rok začátku, lze vyplnit pouze dolní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo datum/rok ukončení, lze vyplnit pouze horní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo ani datum/rok začátku, ani datum/rok ukončení dočasné korporace, vyplní se oba dva údaje v dataci působnosti. Odhad datace působnosti se vyznačuje pomocí hranaté závorky.

3.2.7. Místo konání

Zapíše se místo konání události.

V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku. Sídlo v číselníku je nezbytné editovat. Zapisuje se název lokality (zpravidla obec) a geografický doplněk:

- současný název lokality (pokud je lokalita částí obce, je nutné zapsat rovněž současný název obce, pod kterou daná lokalita náleží), v případě zaniklých lokalit se používá jejich poslední úřední název,
- současný název okresu (pokud lokalita není sídlem okresu),
- krátký název státu.

U sídel v zahraničí se používá analogická struktura. Názvy geografických objektů se uvádí v prvním pádu a v aktuálně platném úředním znění. U sídel v zahraničí se uvádí česká varianta, pokud existuje a je všeobecně známá. V opačném případě se používá aktuálně platné cizojazyčné úřední znění dané země.

Příklad:

Opavský kongres 1820

místo konání: *Opava (Česko)*

3.2.8. Jiné místo konání

Zapíše se další místo konání události. Pokud existovala více než dvě místa konání, zvolí se dvě nejdůležitější nebo nejdéle používaná a další se doplní do pole Poznámka. V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku obdobně jako v předchozím případě.

U sídel v zahraničí se používá analogická struktura. Názvy geografických objektů se uvádí v prvním pádu a v aktuálně platném úředním znění. U sídel v zahraničí se uvádí česká varianta, pokud existuje a je všeobecně známá. V opačném případě se používá aktuálně platné cizojazyčné úřední znění dané země.

Příklad:

Opavský kongres 1820 (pokračoval v roce 1821 v Lublani)

místo konání: *Opava (Česko)*

jiné místo konání: *Lublaň (Slovinsko)*

3.2.9. Stručná charakteristika

Uvádí se charakter dočasné korporace v rozsahu jedné věty.

Příklad stručné charakteristiky (entita: Co po nás zbude 2010):

konference k informatizaci veřejné správy a dlouhodobému ukládání elektronických dokumentů s podtitulem "eArchivace na výsluní"

3.2.10. Adresa

Uvádí se adresa, na které se událost odehrála, pokud je známa.

3.2.11. Poznámka

Zapisují se jakékoli další údaje vztahující se k původci archiválií předmětného archivního souboru.

3.3. Třída: Fyzická osoba

Uvádí se údaje o fyzické osobě, která je původcem archivního souboru. Musí jít o osobu, jejíž existence je jistá.

Příklad:

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna

3.3.1. Preferované jméno – hlavní část (příjmení)

Uvádí se příjmení fyzické osoby. Jako preferované označení se uvádí forma označení v původním jazyce, nebo česká podoba označení, pokud je známější a více užívána. Pro zahraniční ženská jména se využívá forma bez českého přechylování. Za příjmení se považuje rovněž šlechtický přídomek včetně předložek (von, zu).

Pokud se v označení entity osoba nevyskytuje příjmení, nebo ho není možné určit, zapíše se jako hlavní část celé jméno.

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Albrecht z Valdštejna)

preferované jméno, hlavní část (příjmení): *z Valdštejna*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Vavřinec Leander Rvačovský ze Rvačova)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Rvačovský ze Rvačova*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Karel Havlíček Borovský)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Havlíček Borovský*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Anna Vetterová-Bečvářová)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Vetterová-Bečvářová*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: August Rebensteiger von Blankenfeld)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Rebensteiger von Blankenfeld*

3.3.2. Preferované jméno – vedlejší část (jméno)

Uvádí se druhá část jména – obvykle křestní, vlastní jméno fyzické osoby, která je původcem archivního souboru. Jako preferované označení se uvádí forma označení v původním jazyce, nebo česká podoba označení, pokud je známější a více užívána. Do vedlejší části označení se zapisují také předložky, v závislosti na jazyku označení a dále označení osoby typu "senior", "junior", "jr.", "mladší", "starší", pokud je oficiální součástí jména.

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Vavřinec Leander Rvačovský ze Rvačova)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Rvačovský ze Rvačova*
preferované jméno, vedlejší část (jméno): *Vavřinec Leander*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Karel Havlíček Borovský)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Havlíček Borovský*
preferované jméno, vedlejší část (jméno): *Karel*
variantní jméno, hlavní část (příjmení): *Havlíček*
variantní jméno, vedlejší část (jméno): *Karel*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: August Rebensteiger von Blankenfeld)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Rebensteiger von Blankenfeld*
preferované jméno, vedlejší část (jméno): *August*

Příklad uvedení typu hlavní části označení (entita: Egon Bondy)
preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Bondy*
preferované jméno, vedlejší část (jméno): *Egon*
variantní jméno, hlavní část (příjmení): *Fišer*
variantní jméno, vedlejší část (jméno): *Zbyněk*

3.3.3. Preferované jméno – titul před jménem

Uvádí se akademické a pedagogické tituly před jménem ve zkrácené podobě, pokud je tato podoba obvyklá (20 znaků).

3.3.4. Preferované jméno – titul za jménem

Uvádí se akademické a pedagogické tituly za jménem ve zkrácené podobě, pokud je tato podoba obvyklá (20 znaků).

3.3.5. Preferované jméno – doplněk

Rubrika doplněk se vyplňuje pouze v případě, že existují dvě osoby stejného jména a příjmení a mohlo by dojít k záměně.

a) římské číslice

Příklad využití doplňku typu římské číslice (entita: Jan II. z Rožmberka)

preferované jméno, hlavní část (příjmení): *z Rožmberka*

preferované jméno, vedlejší část (jméno): *Jan*

doplněk (římské číslice): *II.*

b) obecný doplněk

Uvádí se funkce, mladší/starší (pokud není oficiální součástí jména), šlechtické tituly (vévoda, hrabě), církevní tituly (monsignore, kardinál) a vojenské hodnosti. Zkratky se rozepisují. V případě šlechtických titulů se v doplňku uvede pouze obecné označení (vévoda), celý titul se rozepíše ve stručné charakteristice (vévoda meklenburský, frýdlantský, hlohovský a zaháňský). Pokud měla osoba více šlechtických nebo církevních titulů, uvádí se v doplňku ten, pod nímž je nejvíce známá (např. Bedřich Schwarzenberg byl kníže a kardinál, ale nejznámější je jako pražský arcibiskup, proto do doplňku napíšeme arcibiskup). Ostatní tituly uvedeme ve stručné charakteristice.

Příklad využití obecného doplňku (entita: Tomáš Sedláček)

preferované jméno, titul před jménem: *Ing.*

preferované jméno, hlavní část (příjmení): *Sedláček*

preferované jméno, vedlejší část (jméno): *Tomáš*

preferované jméno, doplněk: *armádní generál*

c) chronologický doplněk

Uvádí se data narození nebo data působení.

3.3.6. Variantní jméno

Uvádí se všechna další zjištěná nebo pravděpodobná jména původce: jazykové a gramatické varianty, pseudonymy, přezdívky, rodná jména, církevní jména, novinářské značky, zkratky a akronymy, případně úřední jméno, pokud je jako preferované jméno uvedeno jiné označení (např. pseudonym).

Příklad:

variantní jméno, hlavní část (příjmení): *von Wallenstein; von Waldstein*

Struktura je stejná jako u prvku Preferované jméno.

3.3.7. Datum/rok narození:

Uvádí se přesné datum narození fyzické osoby a není-li známo, uvádí se alespoň rok narození. Nepoužívá se v případě žijících fyzických osob bez jejich písemného souhlasu, nebo jestliže datum narození žijící fyzické osoby není dostupné z veřejných zdrojů (možno ověřit např. na <http://autority.nkp.cz/> či www.interpi.cz).

3.3.8. Datum/rok úmrtí:

Uvádí se přesné datum úmrtí fyzické osoby a není-li známo, uvádí se alespoň rok úmrtí.

3.3.9. Datace působnosti:

Uvádí se zpravidla z pramenů odvozené časové rozmezí (případně jeho kvalifikovaný odhad) působnosti osoby. Pokud je známo datum/rok narození a datum/rok úmrtí fyzické osoby, pole se nevyplňuje. Pokud není známo datum/rok narození, lze vyplnit pouze dolní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo datum/rok úmrtí, lze vyplnit pouze horní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo ani datum/rok narození, ani datum/rok úmrtí fyzické osoby, vyplní se oba dva údaje v dataci působnosti. Odhad datace se vyznačuje pomocí hranaté závorky.

3.3.10. Místo narození

Zapíše se místo narození fyzické osoby.

V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku. Sídlo v číselníku je nezbytné editovat. Zapisuje se název lokality (zpravidla obec) a geografický doplněk:

- současný název lokality (pokud je lokalita částí obce, je nutné zapsat rovněž současný název obce, pod kterou daná lokalita náleží), v případě zaniklých lokalit se používá jejich poslední úřední název,
- současný název okresu (pokud lokalita není sídlem okresu),
- krátký název státu.

U sídel v zahraničí se používá analogická struktura. Názvy geografických objektů se uvádí v prvním pádu a v aktuálně platném úředním znění. U sídel v zahraničí se uvádí česká varianta, pokud existuje a je všeobecně známá. V opačném případě se používá aktuálně platné cizojazyčné úřední znění dané země.

Příklad:

místo narození: *Opava (Česko)*

3.3.11. Místo úmrtí

Zapíše se místo úmrtí fyzické osoby.

V programu PEvA se zapisuje či vybírá údaj z číselníku míst vzniku. Sídlo v číselníku je nezbytné editovat. Zapisuje se název lokality (zpravidla obec) a geografický doplněk:

- současný název lokality (pokud je lokalita částí obce, je nutné zapsat rovněž současný název obce, pod kterou daná lokalita náleží), v případě zaniklých lokalit se používá jejich poslední úřední název,

- současný název okresu (pokud lokalita není sídlem okresu),
- krátký název státu.

U sídel v zahraničí se používá analogická struktura. Názvy geografických objektů se uvádí v prvním pádu a v aktuálně platném úředním znění. U sídel v zahraničí se uvádí česká varianta, pokud existuje a je všeobecně známá. V opačném případě se používá aktuálně platné cizojazyčné úřední znění dané země.

Příklad:

místo úmrtí: *Opava (Česko)*

3.3.12. Stručná charakteristika:

Obvykle se uvádí jedna věta charakterizující osobu, včetně místa a oboru působnosti.

Příklad stručné charakteristiky (entita: Vavřinec Benedikt z Nudožer)

matematik, pedagog, básník a filolog, autor první systematické mluvnice češtiny

Příklad stručné charakteristiky (entita: Jan II. z Rožmberka)

jihočeský šlechtic, vrchní hejtman ve Slezsku, nejvyšší komorník

Příklad stručné charakteristiky (entita: Vavřinec Leander Rvačovský ze Rvačova)

novoutrakvistický kněz, písař a děkan ve Slaném

Příklad stručné charakteristiky (entita: Karel Havlíček Borovský)

básník, novinář, politik, literární kritik a překladatel, účastník dění v roce 1848

Příklad stručné charakteristiky (entita: August Rebensteiger von Blankenfeld)

okresní hejtman v Poděbradech a Chrudimi v letech 1881-1920

3.3.13. Adresa:

Uvádí se adresa fyzické osoby, pokud je známa. Nepoužívá se u žijících osob.

3.3.14. Poznámka:

Zapisují se jakékoli další údaje vztahující se k původci archiválií předmětného archivního souboru.

3.4. Třída: Rod/větev rodu

Za samostatnou entitu se považuje rod jako celek a také jeho jednotlivé části – větve. Záleží na vymezení archivní souboru, zda bude popisován celý rod, nebo jeho větve. Je na rozhodnutí zpracovatele jakou míru podrobnosti popisu zvolí. Pokud se v průběhu historie měnilo označení rodu nebo větve rodu, nevytváří se pro odlišné formy označení samostatný záznam. Odlišné formy označení se uvádějí jako variantní, v záznamu se oddělují středníky.

3.4.1. Podtřída

Z předdefinovaného číselníku se zvolí, zda-li půjde o záznam rodu, nebo větve rodu.

3.4.2. Preferované jméno – hlavní část

Uvádí se podoba označení, která je nejvíce známá, nebo současná podoba. Označení rodu/větve rodu, se v češtině obvykle vytváří z příjmení jeho členů doplněním koncovky (-ové, -ovi). U jmen, která mají formu přídavného jména, se použije 1. pád mn. č., vytvořený přímo z daného jména (Hrušíňští, Smiřičtí ze Smiřic). Označení se uvádí včetně šlechtických přídomků. Ostatní formy (forma) označení se uvedou jako variantní. V případě, že pro rod/větev rodu, není běžné české označení, uvede se pouze jeho cizojazyčná podoba. U tohoto typu původce rod/větve rodu, tvoří hlavní část jména obvykle jméno rodu/větve rodu.

Příklady:

preferované jméno, hlavní část: *Baťovi*

preferované jméno, hlavní část: *Dačičtí z Heslova*

preferované jméno, hlavní část: *Valdštejnové*

3.4.3. Preferované jméno – vedlejší část

Používá se pouze při popisu větve rodu.

Příklad uvedení hlavní a vedlejší části označení rodu:

preferované jméno, hlavní část: *Lobkowiczové*

preferované jméno, vedlejší část: *Zbirožská větev*

3.4.4. Preferované jméno – doplněk

- a) obecný doplněk – z důvodů rozlišení od fyzických osob se používá doplněk rod nebo rodina
- b) chronologický doplněk – data existence nebo působení rodu/rodiny

3.4.5. Variantní jméno

Uvádí se jiná, zejména cizojazyčná podoba názvu rodu/větve rodu. Struktura je stejná jako u prvku Preferované jméno.

Příklad variantního jména:

variantní jméno, hlavní část: *von Waldstein*

3.4.6. Datování počátku rodu/větvě rodu – upřesnění typu zápisu

Zvolí se typ datování, zda jde o datum/rok narození prvního známého člena rodu/větvě rodu, nebo datum/rok první písemné zmínky o rodu/větvi rodu.

3.4.7. Datování počátku rodu/větvě rodu

Uvádí se datum/rok narození prvního člena rodu/větvě rodu, nebo první písemné zmínky o rodu/větvi rodu.

3.4.8. Datování zániku rodu/větvě rodu – upřesnění typu zápisu

Zvolí se typ datování, zda jde o datum/rok úmrtí **posledního člena rodu/větvě rodu**, nebo datum/rok první poslední zmínky o rodu/větvi rodu.

3.4.9. Datování zániku rodu/větvě rodu

Uvádí se datum/rok úmrtí **posledního člena rodu/větvě rodu** nebo datum/rok poslední písemné zmínky o rodu/**větvi rodu**.

3.4.10. Datace působnosti:

Uvádí se zpravidla z pramenů odvozené časové rozmezí (případně jeho kvalifikovaný odhad) působnosti rodu. Pokud je známo datum/rok narození prvního příslušníka rodu nebo první písemné zmínky o rodu/větvi rodu a datum/rok úmrtí posledního mužského příslušníka rodu, popř. datum poslední zmínky o rodu, pole se nevyplňuje. Pokud není známo datum/rok narození prvního příslušníka rodu, lze vyplnit pouze dolní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo datum/rok úmrtí posledního mužského příslušníka rodu, lze vyplnit pouze horní časovou hranici datace působnosti. Pokud není známo ani jedno z těchto dat, vyplní se oba dva údaje v dataci působnosti. Odhad datace se vyznačuje pomocí hranaté závorky.

3.4.11. Stručná charakteristika

Uvádí se věta charakterizující rod/větev rodu.

Příklad stručné charakteristiky (entita: Dačičtí z Heslova (rod))

český šlechtický rod

Příklad stručné charakteristiky (entita: von Büllow (rod))

šlechtický rod původem ze severního Německa

3.4.12. Adresa

Uvádí se adresa sídla rodu/větvě rodu, pokud je známa.

3.4.13. Poznámka

Zapisují se jakékoli další údaje vztahující se k původci archiválií předmětného archivního souboru.

3. Autoři

Jan Edl, Karel Chutný, Jan Kafka, Zdeňka Kokošková, Miroslav Kunt, Martin Landsmann, Jan Pavlíček, Radek Pokorný, Eva Šimicová, Michal Wanner

5. Zrušovací ustanovení

Ve svém obsahu nahrazuje tento metodický pokyn doposud platné Doplnění metodického návodu č. 1/2012 Odboru archivní správy a spisové služby MV k vedení evidence Národního archivního dědictví, které je přílohou Instalační a změnové příručky k verzi programu PEvA 1 (09) z roku 2015, které zároveň ruší.

6. Účinnost

Metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 25. července 2017.

PhDr. Jiří Úlovec
ředitel odboru archivní správy MV
podepsáno elektronicky

V Praze 25. července 2017

Přílohy:

Tabulka vzorových zápisů pro tematické skupiny 01-07, 09-26 a 28 (ver. 02 (2018))

Tabulka vzorových zápisů pro tematickou skupinu 08

Poznámka ke zkratkám a značkám použitým v tabulkách:

Zkratka XY nahrazuje označení místa působení původce, např. Základní škola XY. Zkratka AB nahrazuje jinou součást názvu, např. Prodejna AB. Lomítko označuje více variant původce, např. okresní svaz/krajský svaz. Závorky obsahují návod na doplnění názvu, např. Národní fronta. Akční výbor (název korporace) XY.